

Planning voor procedure:

MT 19 september 2023
Pfh 27 september 2023
DB 9 oktober 2023

VOORSTEL DAGELIJKS BESTUUR

Portefeuillehouder R. de Meij	Datum 7 september 2023	
Steller M.L. Manzanares M. Rijke	E-mail ml.Manzanaresmartinez@rechtsteden.nl m.rijke@rechtsteden.nl	Telefoonnummer 06 – 36402661 06 - 18962903

Onderwerp

Frauderisicoanalyse 2023 Gemeenschappelijke Regeling Sociaal

Voorstel

Vaststellen van de frauderisicoanalyse 2023 Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS).

Bevoegdheid

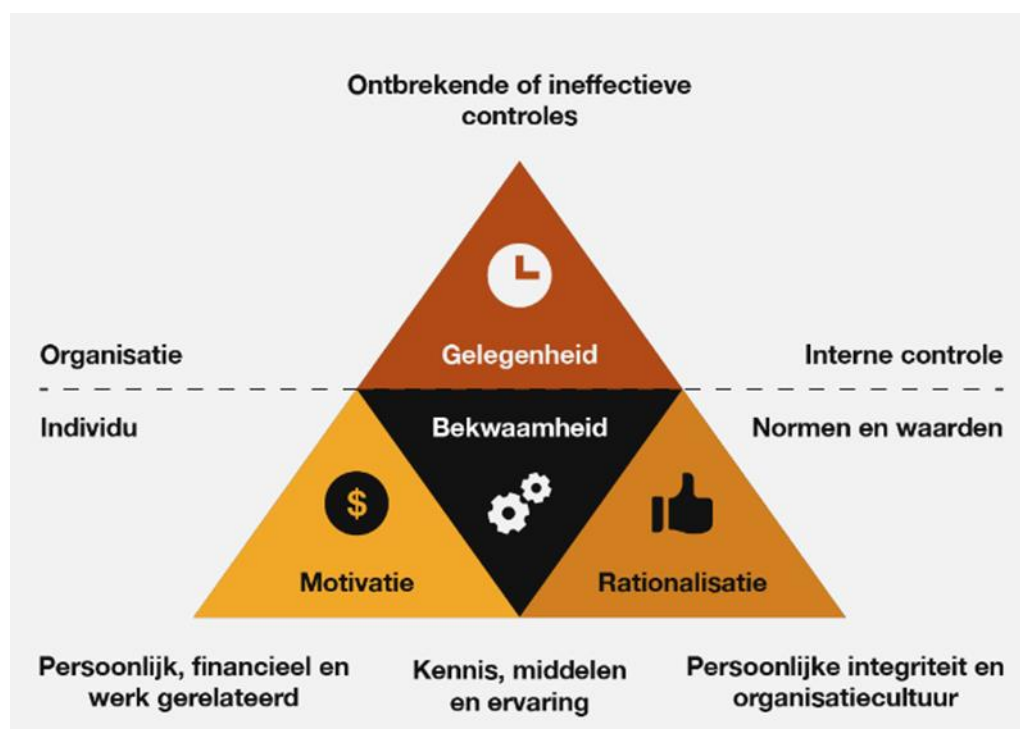
Dagelijks Bestuur o.g.v. artikel 33b, lid 1 sub c van de Wgr

Inleiding

Jaarlijks wordt door de GR Sociaal de frauderisicoanalyse bijgewerkt, doel van de frauderisicoanalyse is te onderzoeken en te toetsen of bestaande procedures 'fraudeproof' zijn. Verder wordt onderzocht hoe de mogelijke risico's beperkt kunnen worden. De bijgevoegde analyse is bijgewerkt naar aanleiding van de samenvoeging met Drechtwerk per 1 januari 2023. In de frauderisicoanalyse zit tevens de opvolging van de opmerkingen n.a.v. de accountantscontrole. Tijdens de jaarrekening controle wordt beoordeeld of deze nog toereikend zijn. Onze accountant heeft bij de processen, waarvan zij hebben ingeschat dat de frauderisico materieel is, geanalyseerd of de geschetste beheersmaatregelen bestaan en hebben tevens een oordeel gegeven over de aanvaardbaarheid van de maatregelen.

Uitleg mogelijke beweegredenen voor het plegen van fraude (ontstaan van fraude)

Vanuit de theorie wordt vaak de fraudedriehoek van Donald Cressey (zie afbeelding) gebruikt om de factoren van fraude te duiden. Factoren die een belangrijke rol kunnen spelen bij het ontstaan van fraude binnen onze organisatie zijn de gelegenheid, de motivatie (of druk) en de rechtvaardiging (of rationalisatie).

Motivatie: motivatie gaat over de beweegredenen voor het plegen van fraude. Die redenen lopen sterk uiteen, variërend van geldproblemen tot hebzucht/ persoonlijk gewin.

Rationalisatie: rationalisatie is het goedpraten van je eigen gedrag. Mensen zijn hier ontzettend goed in, omdat we in onze eigen gedachten de held zijn. Verschijningsvormen van rationalisatie zijn:

- Ik ben slecht behandeld, dus ik heb er recht op;
- Iedereen doet het, of erger: het management doet dit ook;
- Ik word toch niet betrapt;
- enz.

Gelegenheid: gelegenheid gaat over de omstandigheden die fraude mogelijk maken. Zoals bijvoorbeeld slechte interne controles, vage processen, slechte documentatie en onduidelijke verantwoordelijkheden en taken.

Fraude wordt vaak breed uitgemeten in de pers, zeker wanneer het grote organisaties of publiekrechtelijke instellingen betreft. Een recent voorbeeld van fraude is dat een ambtenaar van de gemeente Twenterand een greep uit de kas van de gemeente heeft gedaan. Hij deed dat via een overboeking van de gemeenterekening naar zijn privérekening.

Toelichting

Geconstateerde afwijkingen in financiële overzichten of processen kunnen het gevolg zijn van fraude of van gemaakte fouten. De onderscheidende factor tussen fraude en fouten is of er aan de geconstateerde afwijking al dan niet opzettelijk is. Het is belangrijk dat de GRS zich realiseert welke frauderisico's zij loopt en hoe zij hier bewust mee kan omgaan. De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude berust namelijk bij (het Dagelijks Bestuur van) de GRS zelf.

Het uitvoeren van de frauderisicoanalyse levert een bijdrage aan het verhogen van de betrokkenheid en bewustwording van de medewerkers. De uitkomsten van de frauderisicoanalyse dienen te leiden tot adequate beheersmaatregelen om de gesignaleerde frauderisico's te beperken.

De frauderisicoanalyse vormt intussen een vast onderdeel van de P&C-cyclus en wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Onze accountant gebruikt de frauderisicoanalyse als input van de controleaanpak bij de accountantscontrole. De frauderisicoanalyse 2023 is als bijlage bijgevoegd. Onze accountant beschouwt de frauderisicoanalyse van de GR Sociaal als volledig.

De accountant is verantwoordelijk voor het inplannen en het uitvoeren van de controle, zodanig dat hij met redelijke zekerheid kan stellen dat er geen materiële onjuistheden in de jaarrekening voorkomen die veroorzaakt zijn door fraude. Het in 2018 door de NBA uitgebrachte fraudeprotocol geeft duidelijkheid over de rol van de accountant.

Doorontwikkeling

In de frauderisicoanalyse 2023 die ter vaststelling aan het Dagelijks Bestuur wordt aangeboden is Drechtwerk toegevoegd. Een volgende stap is het maken van een fraudeprotocol, deze wordt opgenomen in het RMO/VIC jaarplan 2024. In het fraudeprotocol staan de te nemen stappen als er fraude/ onregelmatigheden worden geconstateerd. Met het fraudeprotocol wordt het Dagelijks Bestuur geïnformeerd over het beleid dat we voeren bij constatering van mogelijke fraude.

Consequenties

- *Financiële consequenties: niet van toepassing*
- *Personele en organisatorische consequenties: niet van toepassing*
- *Juridische consequenties: Het thema fraude staat de komende jaren structureel op de toezichtagenda zie hier ook nieuwsbrief ibi nr. 113 februari 2023.*
- *Consequenties voor de mate van efficiënt besturen en werken in het netwerk: niet van toepassing*
- *Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid: niet van toepassing*

Verdere procedure, communicatie en uitvoering

- Na vaststelling worden de proceseigenaren en communicatie meegenomen in dit verhaal zodat er een brede communicatie binnen de organisatie plaatsvindt.

Onderliggende stukken

Frauderisicoanalyse 2023 GR Sociaal.